

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма - Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від 24 січня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Фінансове право України
Викладач (-і)	Петровська Ірина Ігорівна,
Контактний телефон викладача	(0342) 596134
Е-mail викладача	iryna.petrovska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3437
Консультації	Згідно з графіком. Можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується індивідуальних науково-дослідних завдань
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення курсу «Фінансове право України» є однойменна галузь права та фінансового законодавства України, а також практика реалізації цих норм різноманітними суб'єктами. Фінансове право регулює широке коло суспільних відносин у сфері публічної фінансової діяльності, що мають грошовий характер, і безпосередньо пов'язані з формуванням, розподілом та використанням централізованих і децентралізованих фондів коштів для виконання функцій суб'єктів публічного права.</p> <p>Значення фінансів для забезпечення державної та самоврядної діяльності з надання суспільних послуг постійно зростає. Фінансова складова більшою чи меншою мірою міститься практично у всіх сферах життєдіяльності людини. За таких обставин, вміння орієнтуватися в сучасному фінансовому законодавстві, а також здатність до його аналізу та правильного застосування, є важливим завданням для сучасного юриста. Окрім цього, вивчення фінансового права дає можливість визначати слабкі та сильні сторони правового регулювання фінансових правовідносин в Україні на основі порівняльного аналізу з іншими країнами та міжнародними правовими економічними стандартами, та формулювати пропозиції щодо його вдосконалення.</p> <p>Фінансове право поділяється на загальну й особливу частини. Загальна частина об'єднує норми, які закріплюють загальні принципи, правові форми і методи публічної фінансової діяльності, правовий статус її суб'єктів, структуру та принципи функціонування фінансової системи, а також норми, які регулюють відносини фінансового контролю.</p>	

Особлива частина фінансового права включає умовно відокремлені групи правових норм, що регулюють однорідні фінансові відносини, об'єднані у самостійні інститути (зокрема, бюджетне право, бюджетний процес, податкове право, міжбюджетні відносини, бюджетно-кошторисне фінансування, державний кредит, державне страхування, грошовий обіг і розрахунки, валютне регулювання), податкове право.

Виходячи з цього, навчальна дисципліна складається із змістових модулів:

1. Загальна частина фінансового права.
2. Характеристика окремих підгалузей та інститутів фінансового права.

Основними джерелами фінансового права України є Конституція України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Бюджетний кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про Державний бюджет України» на відповідний рік, Закон України «Про Регламент Верховної Ради України» та ряд інших законів і підзаконних нормативно-правових актів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право України» є оволодіння здобувачами освіти компетентностями, необхідними для розуміння природи правового регулювання публічної фінансової діяльності, змісту та значення мобілізації, розподілу, перерозподілу і використання централізованих і децентралізованих фондів коштів держави та територіальних громад; закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань у сфері публічної фінансової діяльності; забезпечення фінансової дисципліни та фінансового правопорядку, притягнення до юридичної відповідальності за фінансові правопорушення.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право України» є набуття знань про основні категорії фінансового права, оволодіння вміннями та навичками аналізу норм фінансового права та фінансового законодавства, їх тлумачення і застосування з метою вирішення практичних проблем, опрацювання нормативних актів України у сфері публічної фінансової діяльності, дослідження динаміки їх зміни та оновлення.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області професійної діяльності.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності:

Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.

Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання

Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її вирішення.

Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

Застосовувати правові знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Очна /денна форма навчання	
лекції	18
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36
самостійна робота	36

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	081 Право	2	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практ. заняття	Сам. робота
Змістовий модуль I. Загальна частина фінансового права			
Тема 1. Фінансове право як галузь права. Фінанси і публічна фінансова діяльність	2	4	3
Тема 2. Правові основи фінансового контролю	2	6	3
Змістовий модуль II. Характеристика окремих підгалузей та інститутів фінансового права			
Тема 3. Бюджетне право	2	2	3
Тема 4. Загальні засади бюджетного процесу	2	2	3
Тема 5. Загальнодержавний бюджетний процес	-	2	3

Тема 6. Місцевий бюджетний процес	-	2	3
Тема 7. Правове регулювання державних і місцевих доходів та видатків	2	6	3
Тема 8. Загальні правові засади надання фінансових послуг	2	2	3
Тема 9. Фінансово-правове регулювання страхування та кредитування	2	4	3
Тема 10. Правові основи валютного регулювання	2	2	3
Тема 11. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків	-	2	3
Тема 12. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	2	2	3
Заг.:	18	36	36
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Положенням про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (надалі – Положення) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA-%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2-%D1%83-%D0%9D%D0%9D%D0%AE%D0%86.pdf		
Вимоги до письмової роботи	Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи (до 20 балів), письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, курсових робіт (за вибором студента)		
Практичні заняття	Оцінюються за 4-рівневою шкалою (від 2 до 5). Система оцінювання семінарських занять визначена п.п 4.6.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Умови допуску до	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5		

підсумково го контролю	Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Підсумкови й контроль	Підсумковий контроль – екзамен. Підсумковий бал розраховується та виставляється викладачем на останньому практичному занятті й складається з суми підсумкового балу за : - практичні заняття (максимально 25 балів), - модульну контрольну роботу (максимально 20 балів) - самостійну роботу, в тому числі індивідуальну роботу (5 балів), балу за наукову роботу (максимально 20 балів), - написання екзамену (максимум 50 балів) але не вище 100 балів в сукупності.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, ведення термінологічного словника, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором студента). Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри - <https://kkmtap.pnu.edu.ua/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобіганняплагіату/>

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення)

8. Рекомендована література

1. Іванський А.Й. Фінансове право : підручник. Міжн.гуманіт.унів. К.: Юрінком Інтер, 2022. 484с.
2. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. П. Гетманець; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 392 с.
3. Петровська І.І. Фінансове право: навчально-методичний посібник.

Івано-Франківськ. ННІОІ ПНУ. 2017. 149с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/17332/1/%d0%b4%d1%80%d1%83%d0%ba%d0%a4%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bd%d1%81%d0%be%d0%b2%d0%b5%20%d0%bf%d1%80%d0%b0%d0%b2%d0%be%20%20%d0%ba%d1%83%d1%80%d1%81%20%d0%b4%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d0%b0%202017.pdf>

4. Іванський А. Й. Новації фінансово-правової відповідальності в аспекті валютного законодавства. Право і суспільство. №1, 2023. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.1.31>

5. Control over administration: legislative, executive and judicial / Ashutosh Kumar and other. Modul paper. Department of Political Science, Panjab University, Chandigarh. URL: https://epgp.inflibnet.ac.in/epgpdata/uploads/epgp_content/S000029PE/P001576/M019856/ET/15141858031econtentmodule8.pdf

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних розробках:

Петровська І.І. Фінансове право України: методичні вказівки для підготовки практичних занять для здобувачів освіти денної форми навчання Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. <https://kkmtap.pnu.edu.ua/dlia-seminarskykh-denna-2/>

Петровська І.І. Фінансове право України: методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів освіти денної форми навчання. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. <https://kkmtap.pnu.edu.ua/dlia-samostijnoi-denna-2/>

Викладач

Ірина ПЕТРОВСЬКА

Доцент кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права навчально-наукового юридичного інституту